

„Mazej pro kasičku,“ nakáže mi, přitom si odfukuje chomáč plavých vlasů z obličeje. S každým schodem mi srdce buší rychleji. Pomyslím na výrok z Jeremiáše, který někdy opakuje babička při čtení novin, při kterém si pokaždé nasliní palec s ukazovákem, aby se problémy ve světě nelepily na sebe: „Nejúskočnější ze všeho je srdce a nevyléčitelné. Kdopak je zná?“

Mému srdci nerozumí nikdo. Je dobře ukryté pod bundou, kůží a žebry. V mámině břiše bylo moje srdce devět měsíců důležité, ale jakmile se odtamtud dostalo ven, nikoho už nezajímá, jestli tluče dost často za hodinu, nikdo se nelekne, když se mi na chvíli zastaví nebo se rozbuší tak rychle, že to musí být strachy nebo napětím.

Dole musím postavit kasičku na kuchyňský stůl. Je to porcelánová kráva se šterbinou na zádech. U prdizny má umělohmotný špunt na vyndávání peněz. Ten je přelepený pevnou lepicí páskou, abych musela provést dva úkony, než peníze utratím za volovinky.

„Tvoje hříchy zahalily jeho tvář, proto neslyší,“ prohlásí máma. Podá mi tesařské kladivo, topůrko je na omak teplé, musela s ním na mě čekat. Snažím se nemyslet na discmana, po němž toužím. Naši utrpěli daleko horší ztrátu: na nového syna se ušetřit nedá.

„Vždyť má špunt...“ pokusím se ještě.

Máma mi teď lehce přitlačí kladivo k nadmutému břichu tou stranou, kterou se vytahuje hřebíky – vypadá jako dvě kovové králičí uši, čímž mi připomene, co jsem obětovala výměnou za to, aby Dáda zůstal naživu. Rychle ho uchopím, zvednu do výšky a praštím do kasičky; ta se rázem rozpadne na tři kusy. Máma z ní pečlivě vybere červené a modré bankovky a několik mincí. Vezme smetáček a lopatku a střepy krávy na ni namete. Sevru topůrko kladiva tak pevně, až mi zbělají klouby na ruce.

3

S hlavou plnou černobílých výjevů ležím na peřině s dinosaury. Ruce mám připážené, chodidla mírně od sebe, jako voják, když má pohov, bundu místo brnění. Dneska jsme se učili o druhé světové a dívali jsme se na film ve vysílání pro školy. Hned z toho mám zase knedlík v krku. Před očima se mi střídají obrázky Židů, jak na sobě leží naskládání jako hovězí plátky, a skopčáků s vyholenými skopovicema ve vozech – vypadají jako oškubané prdky tátových nosnic, ty jsou taky narůžovělé a černě tečkované, a když v chovu vypukne kanibalismus, nevyvlíkne se z toho žádná.

Nadzvednu se na matraci a ze šikmého stropu seškrábnu jednu svítící hvězdu. Táta jich už pár odlepil, dělá to pokaždé, když ze školy přinesu špatnou známku a on je zrovna na řadě, aby mi dal dobrou noc. Dřív si táta vždycky vymýšlel příběhy o Honzíkovi, co vyvádí lotroviny. Pokaždé provedl něco, co bylo zakázané. Teď je Honzík pořád hodný, aby nedostal trest, nebo mi o něm táta zapomíná vyprávět.

„Kde je Honzík?“ ptám se pak.

„Je unavený a zdrcený smutkem.“

Hned mi je jasné, že unavená a zdrcená smutkem je tátova hlava, protože v ní Honzík bydlí.

„Vrátí se někdy?“

„S tím nepočítej,“ řekne táta zkormouceným hlasem.

Kdykoli sundá vesmírné těleso, nechá po něm na stropě bílou lepicí gumu: její kousky symbolizují všechny mé chybné odpovědi. Seškrábnutou hvězdu si přilepím na bundu do úrovně srdce. Během výkladu paní učitelky jsem si říkala, jaké to asi je

líbat se s kníratým chlapem, jako byl Hitler. Táta má knír jen z pití piva. To se mu pod nosem udělá pěnový límec. Hitler měl knír nejmiň na dva prsty tlustý.

Pod lavicí jsem si položila ruku na břicho, abych zklidnila šimrací potvůrky. Měla jsem je v břiše a v rozkroku čím dál častěji. Dovedla jsem je sama přivolat, když jsem si představovala, že ležím na Honzíkovi. Občas mě napadlo, že je zdrcený právě proto, ale dokud má táta hlavu kulatou a na svém místě, tak jsem to nebrala vážně. Málokdy jsem se na něco ptala, zkrátka mě nic nenapadlo. Ale tentokrát jsem se přihlásila:

„Myslíte, že se Hitlerovi někdy chtělo brečet, když byl sám?“

Paní učitelka, a zároveň moje třídní, se na mě dlouze zadívala, než odpověděla. Oči jí vždycky zářily, jako by za nimi měla čajové svíčky na baterky, které hodně dlouho vydrží. Třeba čekala, až se rozbrečím, aby viděla, jestli jsem dobrý, či špatný člověk. Já jsem bráchu ještě pořád neoplakala, ani potichounku, slzy mi zůstaly vzet v koutcích očí. Tušila jsem, že za to může moje bunda. Ve třídě bylo teplo, takže se mi slzy docela určitě vypaří dřív, než dopadnou na tváře.

„Bídáci nebrečí,“ prohlásila pak paní učitelka. „Jen hrdinové pláčou.“

Sklopila jsem zrak. Copak jsme s Obbem bídáci? Máma brečela jen zády k nám, a tak potichu, že to nebylo slyšet. Všechno, co jí vycházelo z těla, bylo bezhlesné, dokonce i pšouky.

Paní učitelka dál vykládala, že Hitler ze všeho nejradši fantazíroval a že se bál nemocí. Trápily ho křeče žaludku, ekzém a plynatost, ačkoli tu měl hlavně z fazolové polévky, kterou často jedl. Hitler ztratil tři bratry a sestru, ani jeden z nich se nedožil šesti let. Jsem mu podobná, pomyslela jsem si, ale to se nesmí nikdo dozvědět. Dokonce jsme narození ve stejný den,

20. dubna – táta, když býval v dobrém rozmaru, tak z kuřáckého křesla vykládal, že to byl nejstudenější dubnový den, co paměť sahá, a že jsem tu sobotu přišla na svět promodralá, že mě museli z dělohy málem vysekat jako sochu z ledu. Ve fotoalbu bylo u mého prvního snímku z ultrazvuku přilepené tělísko: měděná trubička s obloučkem, na kterém visely bílé háčky jako malé žraločí zuby, které mají každou spermii zakousnout; zespodu byla nitka podobná výtoku. Já jsem tělísko olišáčila a proplula jím. Když jsem se zeptala, proč v sobě máma měla žraločí zuby, řekl mi táta: „Plodte a množte se, nejdřív se ale postarejte o to, ať máte dost dětských pokojíčků; tohle bylo nouzové řešení, to Bůh věděl, jenže tys byla už tehdá paličatá jako mezek.“ Po mém narození si už máma tělísko dát nenechala. „Dědictví od Hospodina jsou dítky.“ Dědictví se neodmítá.

Když jsem si později na Googlu potají hledala svoje narozeniny (na internet smíme, jen když je telefonní kabel vytažený a v zástrčce je internetový, který pak s praskáním a pípáním navazuje spojení, a jenom na chvíli pro případ, že by naši měli nějaký důležitý telefonát, ačkoli důležité telefonáty nikdy nemají a často se týkají jenom krávy, která utekla z nových pozemků, našim připadá všechno na internetu bezbožné, jak táta říkává: „Nejsme ze světa, ale žijeme v něm“, a tak na internet kvůli škole občas můžeme, ovšem o tátově výroku, který pochází z Janova evangelia, pochybuju, protože lidé prohlašují, že z našich reformovaných ksichtů dokážou vyčíst, z jaké vesnice pocházíme), dočetla jsem se, že toho dne byly silné poryvy větru, přestože táta tvrdil, že venku byl takový klid, že i vrby uctivě nehnuly ani větévkou. Toho dubnového dne byl Adolf už čtyřicet šest let po smrti. A jediný rozdíl mezi námi je, že já mám strach ze zvracení a průjmu, ne ze Židů. Ačkoli já nikdy

žádného opravdického Žida neviděla, ale třeba jsou ještě pořád poschovávaní na půdách, nebo právě proto nesmíme chodit do sklepa – máma tam nenosí v pátek večer dvě plné nákupní tašky ze supermarketu pro nic za nic. Jsou v nich konzervy s párky, přestože párky už nejíme.

Z kapsy u bundy vytáhnu zmačkaný dopis, který jsme měli za úkol napsat Anne Frankové. Ten úkol mi přišel divný. Anne Franková je mrtvá a já věděla, že poštovní schránky ve vsi mají jen dva otvory: jeden pro *PSC od 8000 do 8617* a druhý pro *ostatní PSC*. Pro nebe tam otvor není. Ten by byl nejspíš nacpaný k prasknutí, protože po mrtvých se člověku stýská vždycky víc než po živých, chodilo by tam mnohem víc pošty.

„Jde o to, abyste se do ní vžili,“ nabádala nás paní učitelka. Podle ní jsem se uměla lépe vžívat než vyžívat. Stávalo se, že jsem se v někom jiném zasekla na moc dlouho, protože to bylo jednodušší než zůstat sama v sobě. Posunula jsem si židli blíž k Belle. Od prvního týdne na druhém stupni sedíme v lavici spolu. Hned se mi zamlouvala, protože měla odstáté uši, které jí vykukovaly ze slámově blond vlasů, a pusku malinko nakřivo jako hliněná figurka, která zaschla dřív, než ji stačili dodělat. Nemocné krávy byly taky vždycky hodnější, nechaly se v klidu pohladit, aniž zničehonic vyhodily zádníma. Belle se ke mně naklonila a pošeptala mi: „Nemáš ty své uniformy takhle náhodou už plný zuby?“ Sledovala jsem její oči obtažené černou tužkou – čárky nahoře a dole připomínaly obloučky na číselné ose, které při počítání přeskočily příliš daleko, než aby skončily u správné odpovědi – a směřující k mojí bundě. Šňůrky od kapuce ztvrdlé od slin mi spočívaly na hrudi. Ve větru se mi někdy obtočily kolem krku jako pupeční šňůry.

Zavrtěla jsem hlavou.

„Mluví se o tobě na školním dvoře.“

„A co říkají?“

Mezitím jsem pootevřela šuplík pod lavicí; já byla jediná, kdo měl ještě šuplíček, lavice byla vlastně z prvního stupně, který s druhým sousedil. Pohled na balíčky ve fólii mě uklidnil: masový hrob mléčných sušenek. Měla jsem nutkání. Některé sušenky už změkly, jako by si je někdo strčil do pusy a pak je vyplivl zpátky do celofánu. Jídlo přijde do střev, ty z něj nadělají hovínka. Tady měly všechny záchody mezipřistání – lejno bych měla pěkně naservírované na bílém talíři, a o to jsem nestála. Musím to vydržet.

„Říkají, že ti nerostou prsa, tak proto na sobě máš pořád bundu, a že si ji nikdy nepereš. Jsou z ní cejtit krávy.“

Belle udělala plnicím perem tečku za nadpisem na stránce. Na chvílku se mi zachtělo být tou modrou tečkou. Žádné výčty, myšlenky ani touhy. Prostě vůbec nic.

Belle se na mě vyčkávavě podívala. „Seš stejná jako Anne Franková, schováváš se.“ Zastrčila jsem tužku do stolního ořezávátka, které jsem vytáhla z aktovky, a točila kličkou tak dlouho, dokud nebyl hrot špičatý. Tuha se mi dvakrát zlomila.

Převrátím se na matraci, která patřila Matthiesovi, a lehnu si na břicho. Už několik týdnů spím v jeho podkrovním pokojíčku a v jeho posteli, můj starý pokoj má teď Hanna. Někdy si myslím, že Honzík zůstal v mém starém pokoji, že se v podkroví bojí, protože od té doby o něm táta nemluví, jen zdůrazňuje jeho nepřítomnost. Uprostřed matrace je prohlubeň po bráchově těle, je to stříh na smrt, a ať ho obracím a přetáčím, jak chci, prohlubeň zůstává prohlubní, do níž se snažím nezapadnout.

Hledám svého plyšového medvěda, ale nikde ho nevidím. Není v nohách postele, ani pod peřinou, ani pod postelí. Hned

v duchu slyším mámin hlas: „To je hnus.“ Takhle to řekla a taky se tak přitom dívala, když znenadání vešla do mého pokoje, s důrazem na „hnus“. Bylo to škaredé slovo, a když ho člověk vyslovil, vypadalo to, jako by se mu chtělo zvracet. Nejdřív to slovo vyrazila celé a pak znovu hláskovala: h n u s, a ohrnovala při tom nos. Najednou si vzpomenu, kde mám medvěda. Vyklouznu zpod peřiny a podívám se z okna pokojíčku do zahrady, kde medvěd opravdu visí na prádelní šňůře. Za každé ucho je připnutý dvěma červenými, dřevěnými kolíčky. Vítr jím smývá sem a tam, teď dělá úplně stejné pohyby jako já, když na něm ležím, což mámu včera přimělo, aby spráskla ruce, jako když zahání vránu od třešně. Viděla, jak se rozkrokem tisknu k medvídkovu chlupatému zadku. Dělam to od té doby, co spím tady v podkroví. Vždycky zavřu oči, a zatímco se o něj třu, projdu si nejdřív celý den, teprve pak myslím na discman od Philipsu, který jsem si tolik přála, na dva šneky, přísáté při páření k sobě, které jednou Obbe oddělil šroubovákem, na hlasatelku Dádu, na Matthiese na ledě, na život bez bundy, na život se mnou. Tak dlouho, dokud se mi nechce čurat.

„Modla je to, k čemu se člověk utíká, než se vydá k Bohu,“ řekla mi o něco později, když jsem si dolů přišla pro hrníček teplého mléka s anýzem. Proto za trest hodila medvěda do pračky a pověsila na šňůru. V ponožkách se vyplížím na schody, proklouznu předsíní na zahradu za domem a vstoupím do vlahého večera. Vzadu na dvoře ještě svítí halogenové světlo, naši dávají před spaním telatům mléko, rovnice, kterou nesmím zapomenout: jedna odměrka proteinového prášku na dva litry vody. Telátka tak do sebe dostanou víc bílkovin, čumáky jim pak voní po vanilce. Slyším bzučení cisterny na mléko, klapot napajedel. V máminých dřevácích, které stojí u dveří, vyběhnu sprintem přes

trávník k prádelní šňůře, sundám medvědovi kolíky z uší a přitisknu si ho na hrud', jemně ho kolébám, jako by to byl Matthies, jako bych ho uprostřed noci vytáhla z temného jezera. Je těžký a mokrý. Určitě bude trvat celou noc, než uschne, a potrvá týden, než z něj vyprchá vůně pracího prášku. Do pravého oka se mu dostala voda. Když jdu přes trávník zpátky, hlasy našich se zvýší. Zjevně se hádají. Já hádky nesnáším, stejně jako Obbe nesnáší, když se mu odmlouvá, to si pak zacpe uši a začne si pobrukovat. Protože nechci být ve tmě nápadná, jednou rukou si zakryju svítící hvězdu na bundě, druhou držím plyšáka a schovám se za králíkárnou. Škvírami mezi prkny prostupuje vlahý pach čpavku od králíků. Obbe vytáhl z hnoje několik tlustých hlístic na rybaření. Když jim chtěl tělíčka propíchnout háčkem, rychle jsem se podívala na druhou stranu. Odsud je slyšet, oč se hádají, a vidím mámu s vidlemi, jak stojí vedle jímky na kejdu.

„Kdybys nechtěl, abych si nechala to malý vzít...“

„Aha, takže najednou je to moje vina,“ opáčí táta.

„Proto nám Hospodin vzal nejstaršího syna.“

„Vždyť jsme ještě nebyli svoji.“

„Tohle je desátá rána egyptská, tím jsem si jistá.“

Stejně jako přibývá škvír v králíkárně, tak i v mámině hlase přibývají trhliny. Zatajím dech. Bundu mám provlhlou, jak si k hrudi tisknu mokrého medvěda, hlavu má svěšenou. Říkám si, jestlipak Hitler své mámě pověděl, co má v plánu a že to celé podělá. Já jsem nikomu nepověděla, že jsem se tehdy modlila za to, aby Dáda zůstal naživu. Nezpůsobila jsem snad desátou ránu egyptskou já?

„Musíme jít dál s tím, co máme,“ namítá táta.

Vidím jeho postavu ve světle halogenu. Ramena má výš než obvykle, stejně jako věšák, který přišrouboval výš, protože jsme

povyrostli, tak i jeho ramena se vysunula o pár centimetrů. Máma se směje. Není to její normální smích, je to takový ten smích, když jí něco naopak vůbec legrační nepřipadá. Je to matoucí, ale dospělí bývají matoucí, protože jim hlava funguje jako ta počítačová hra Tetris a všechny starosti se musí zaparkovat na správné místo. Když jich mají příliš, nahromadí se a všechno se zasekne. *Game over.*

„To radši skočím ze síla.“

Píchání v břiše zase zesílí. Jako by břicho bylo babiččin jehelníček, kam si zapichuje špendlíky, aby se jí nepoztrácely.

„O tom malým nikomu vykládat nebudeš! Co by si o nás pomysleli příbuzný? Ví to jen Bůh a ten odpouští nastotísíkrát,“ řekne táta.

„Hlavně aby ses dopočítal,“ odsekne mu máma a obrátí se. Je skoro tak tenká jako ty vidle opřené o stěnu chléva. Teprve teď chápu, proč přestala jíst. Obbe během tahu ropuch vykládal, že ropuchy začnou po zimním spánku jíst, až když se spáří, dřív ne. Naši se už navzájem nedotýkají, ani letmo ne.

Když se vrátím do pokojíčku, jdu se kouknout na ropuchy v kbelíku pod psacím stolem. Pořád nejsou na sobě a listů sálátu se ani nedotkly.

„Zítřka se budete pářit,“ rozhodnu. Někdy je třeba mluvit jasně, stanovit pravidla, jinak si z vás nikdo nic nedělá.

Pak se postavím před zrcadlo vedle šatní skříně a vykartáčuju si vlasy dohladka podél obličeje. Hitler si česal patku, aby schoval jizvu od kulky, která mu škrtla přes obličej. Když jsem učesaná, lehnu si do postele. Ve světle glóbusu vidím na podkrovním trámu nad hlavou viset provaz. Pořád na něm nevisí žádná houpačka, a ani králík ne. Na konci je smyčka. Tak akorát na zaječí krček. Snažím se uklidnit myšlenkou na mámin krk, který je nejméně třikrát tlustší, a navíc máma trpí závratěmi.

4

„Zlobíte se, maminko?“

„Ne,“ řekne máma.

„Jste smutná?“

„Ne.“

„Tak veselá?“

„Normální,“ odvětví máma, „jsem normální.“

Ba ne, pomyslím si, máma je všechno možné, jen ne normální, dokonce ani omeleta, kterou teď připravuje, není normální; jsou v ní kousky skořápek a zespoda je připálená, jak bílek, tak žloutek jsou vyschlé. Taky ani nepoužila máslo a zase ji zapomněla osolit a opepřit. I oči má poslední dobou zapadlejší, stejně jako zapadá můj starý, píchlý fotbalový míč stále hlouběji do kejdy v jímce vedle chléva. Skořápky ležící na lince hodím do koše a mezi odpadky zahlédnu střepy rozbité krávy. Vylovím hlavu, která zůstala až na rohy neporušená, a rychle si ji strčím do kapsy u bundy. Pak uchopím žlutý hadřík na nádobí u dřezu, abych z ní otřela slizké stopy z rozkráplých vajec. Přejede mi mráz po zádech: uschlé hadříky na nádobí nesnáším, mokré nejsou tak odporné na omak, jako když jsou suché a plné bakterií. Propláchnu ho pod kohoutkem a postavím se zase vedle mámy, posouvám se stále blíž v naději, že se mě mimoděk dotkne, až půjde s pánvičkou k talířům připraveným na lince. Stačí jediný dotek. Kůže na kůži, hlad na hladu. Táta jí před snídaní nakázal, aby si stoupla v koupelně na váhu, jinak s ní nepůjde do kostela. Byla to planá výhrůžka, nedokázala jsem si představit, že by existovala bohoslužba bez tátovy přítomnosti, proto jsem